

KY 1 - THÁNG 3 - 2024

TẠP CHÍ Thiết bị Giáo dục

SỐ
308

SỐ 308

KY 1 - THÁNG 3 - 2024

TẠP CHÍ

ISSN 1859 - 0810

Thiết bị Giáo dục

CƠ QUAN CỦA HIỆP HỘI THIẾT BỊ GIÁO DỤC VIỆT NAM

JOURNAL OF EDUCATIONAL EQUIPMENT
WWW.TAPCHITHIETBIGIAODUC.VN

Nguyễn Văn Tuấn: Những vấn đề tồn tại liên quan đến kinh tế thể thao ở Việt Nam - Existing problems related to sports economics in Vietnam. 321

Phạm Văn Tuấn: Lựa chọn một số bài tập khắc phục những sai lầm thường mắc trong học kỹ thuật đánh cầu cao sâu cho nữ sinh viên khối không chuyên Trường Cao đẳng Sư phạm Nam Định. - Selecting some exercises to overcome common mistakes in learning deep high shuttlecock technique for non-specialized female students at Nam Dinh College of Education. 324

Trần Đức Thịnh, Nguyễn Ngọc Ánh: Lựa chọn một số bài tập phát triển sức mạnh tốc độ trong môn Cầu lông cho nữ sinh viên Trường Cao đẳng Sư phạm Nam Định. - Selecting some exercises to develop strength and speed in Badminton for female students at Nam Dinh College of Education. 327

Phạm Văn Trường: Lựa chọn bài tập thể lực chung cho sinh viên nữ khoa Sư phạm Trường Đại học Hà Tĩnh. - Selecting general physical exercises for female students at Faculty of Education at Ha Tinh University. 330

Đinh Hoàng Anh: Đổi mới phương pháp dạy học - khâu trọng tâm nhằm nâng cao chất lượng môn học Võ thuật công an nhân dân tại Trường Đại học Cảnh sát nhân dân. - Innovating teaching methods - a key to improving the quality of teaching Martial Arts at People's Police University. 333

Nguyễn Văn Hưng, Vũ Ngọc Hà: Kỹ thuật, chiến thuật trong môn Cầu lông để nâng cao khả năng luyện tập và thi đấu đạt kết quả cao. - Techniques and tactics in Badminton to improve the ability to practice and compete to achieve high results. 336

Lê Thị Minh Xuân, Chế Long Mỹ, Nguyễn Văn Tuyên, Đặng Quang Lộc: Giải pháp sử dụng phương tiện hỗ trợ dạy học kỹ năng hát cho sinh viên ngành Giáo dục mầm non - Solutions for using means to support teaching singing skills for students majoring in Early Childhood Education 339

Lưu Thị Huệ Nương: Các hình thức sử dụng Di sản văn hóa trong giáo dục và dạy học ở trường trung học phổ thông - Forms of using cultural heritage in education and teaching in high schools. 342

Nguyễn Thị Hoa, Chu Thùy Linh, Phạm Tùng Hương: An toàn khu Định Hoà- địa chỉ đỏ để giáo dục truyền thống lịch sử cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên. - Dinh Hoa safety area - a red address to educate historical traditions for students at universities and colleges in Thai Nguyen province. 345

Nguyễn Hoàng Mai: Nghiên cứu một số kinh nghiệm trong việc đổi mới phương thức đào tạo chuyên ngành Xuất bản số ở Trung Quốc. - Research on some experiences in innovating specialized training methods in Digital Publishing in China. 348

Nguyễn Thị Hiền, Trần Thị Hương: Nghiên cứu quy trình xây dựng hệ hỗ trợ phân công việc trong lĩnh vực điều hành quản lý. - Research on the process of building a work assignment support system in the field of administration and management 353

Văn Đức Nam, Tô Linh, Nguyễn Hà Nhung: Nghiên cứu ảnh hưởng của phim nước ngoài đối với giáo dục đạo đức cho sinh viên các trường đại học trên địa bàn thành phố Hà Nội - Research on the influence of foreign films on moral education for university students in Hanoi city 356

Hoàng Tiến Dũng, Nguyễn Thị Hạnh: Thực trạng và giải pháp phát triển phong trào khiêu vũ cho sinh viên Trường Cao đẳng Thương mại - Current status and solutions for developing dance movement for students at College of Commerce. 359

Lê Thị Thanh Hằng: Phân tích ưu điểm và nhược điểm khi dạy phối cảnh cho sinh viên ngành Kiến trúc, xây dựng - Analyzing the advantages and disadvantages of teaching perspective to students majoring in Architecture and Construction. 362

Hoàng Thị Cúc, Bùi Thị Thường: Giáo dục kỹ năng phòng tránh tai nạn thương tích cho học sinh tiểu học. - Educating injury prevention skills for primary school students. 365

Nguyễn Thu Huyền: Nghiên cứu vấn đề giải quyết tranh chấp trong kinh doanh thương mại có yếu tố nước ngoài ở Việt Nam phục vụ dạy học chuyên ngành Pháp luật hệ Trung cấp ở Trường Cao đẳng Thái Nguyên. - Research on dispute resolution in commercial business involving foreign elements in Vietnam in the current period, in teaching for the intermediate level at Thai Nguyen College. 368

Nguyễn Thị Phương Nga, Bùi Quỳnh Anh: Phát triển khoa học và công nghệ - một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong phát triển kinh tế xã hội ở tỉnh Hoà Bình - Developing science and technology - an important direction for the economic development in Hoa Binh province today 371

Trương Thị Xuân: Đặc điểm dịch tễ bệnh sán lá gan trên đàn trâu nuôi tại một số huyện của tỉnh Lào Cai và những nhiệm vụ thuốc điều trị. - Epidemiological characteristics of liver fluke disease in buffalo herds in some districts of Lao Cai province and tasks of treatment drugs 374

QUẢN LÝ GIÁO DỤC - EDUCATION MANAGEMENT

Lưu Thị Thủy: Quản lý thiết bị dạy học thực hành, tích hợp tại Trường Cao đẳng Công nghệ và Kỹ thuật Hoà - Managing practical and integrated teaching equipment at Thanh Hoa Industrial College. 377

Nguyễn Anh Quyết, Trần Kim Dung, Nguyễn Thị Hương, Trần Anh Tuấn: Tăng cường quản lý dạy học thực hành, tích hợp tại Trường Cao đẳng Công nghiệp Thanh Hóa. - Solutions to enhance practical and integrated teaching management at Thanh Hoa College of Technology 380

Nguyễn Thị Bằng Giao: Giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục mầm non Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế. - Solutions to improve the quality of Vietnamese preschool education in the context of international integration. 388

Nguyễn Thị Bích Giang: Quản lý đội ngũ giáo viên mầm non huyện Thanh Oai, Thành phố Hà Nội đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. - Managing a team of preschool teachers in Thanh Oai district, Hanoi City to meet the requirements of educational innovation. 388

Vũ Thị Thu Hương, Phạm Tuấn Anh, Nguyễn Thành Công, Trần Thị Thanh Thủy: Quản lý hoạt động đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao trình độ sau đại học trong bối cảnh cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0. - Managing the training activities of high-quality human resources at post-graduate level in the context of the 4.0 Industrial Revolution. 393

Phạm Thị Thủy: Biện pháp nâng cao chất lượng quản lý dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh Trường Đại học Hải Phòng. - Measures to improve the quality of teaching and learning management of National Defense and Security Education at the Center for National Defense and Security Education, Hai Phong University. 396

Đặng Văn Nâu: Giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên Trường Trung học phổ thông Phạm Thành Trung, huyện Cái Bè, tỉnh Tiền Giang. - Solutions to improve the quality of teachers at Phạm Thành Trung High School, Cai Be district, Tien Giang province. 399

TAB CHỨ THIẾT BỊ GIÁO DỤC - SỐ 308 KỶ 1 THÁNG 03/2024

Phân tích ưu điểm và nhược điểm khi dạy phối cảnh cho sinh viên ngành Kiến trúc, xây dựng

Lê Thị Thanh Hằng*

*Trường Đại học Mở Địa chất

Received: 16/02/2024; Accepted: 26/02/2024; Published: 6/3/2024

Abstract: The article aims at finding a solution to the problem of teaching hand drawing or perspective drawing for students majoring in Architecture and Construction. In the context when computer sciences are developing with many advanced software to support the quick and beautiful presentation of drawings using computers, hand drawing skills are gradually being overlooked by both perspective drawing teachers and learners.

Keywords: Analysis, advantages, disadvantages

1. Mở đầu

Ngành thiết kế đã và đang ngày càng khẳng định vị trí quan trọng trong sự phát triển của thời đại mới. Sự phát triển của công nghệ thông tin cũng góp phần đáng kể trong cuộc cách mạng về thể hiện bản vẽ, điển hình là cuộc chiến giữa thể hiện phối cảnh bằng tay và bằng máy tính. Ít dần đi hình ảnh các sinh viên hay nhà thiết kế lặn lội bên giấy bút, màu ... để hoàn thành một bản vẽ phối cảnh trong một đồ án hay dự án cho kịp tiến độ. Sự hỗ trợ của máy móc giúp việc vẽ và thể hiện bản vẽ của các nhà kiến trúc và các bạn sinh viên được nhanh và thuận lợi hơn rất nhiều. Đến mức, nhiều bạn sinh viên đã nghĩ rằng vẽ bằng bút chì, thước kẻ, compa, bàn vẽ... ở cái thời buổi điện tử thông tin này là lợi ngược thời gian, là lạc hậu và cổ hủ. Vậy kỹ năng vẽ tay hình chiếu phối cảnh có còn cần thiết được dạy cho sinh viên ngành Kiến trúc xây dựng? Đó là câu hỏi mà hầu hết các bạn sinh viên kiến trúc, xây dựng thắc mắc để chọn ra được một hướng đi đúng cho mình. Đó cũng là điều mà các giảng viên Hình họa trong các trường đào tạo kiến trúc sư và kỹ sư xây dựng đang trăn trở nhằm thực hiện chủ trương cải cách, nâng cao chất lượng đào tạo giáo dục đại học.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Tìm hiểu về vẽ phối cảnh

Phối cảnh là một cách vẽ trong hội họa hay tạo hình, dùng để thể hiện các hình ảnh 3 chiều một cách gần đúng trên một bề mặt 2 chiều nhờ vào các quy luật phối cảnh. Các quy luật phối cảnh được xây dựng trên các quy tắc hình học chặt chẽ. Chúng ta đang sống trong một không gian 3 chiều, nhưng mặt phẳng giấy (bản vẽ) chỉ có 2 chiều. Các quy tắc phối cảnh giúp hình ảnh 2 chiều trở thành 3 chiều, khiến chúng được quan sát được trực quan hơn trên tranh vẽ.

Có thể hiểu phối cảnh là hình ảnh, hoặc là tạo

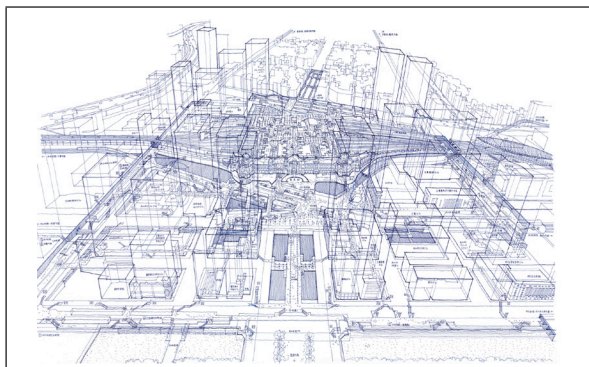
hình vẽ đúng theo mắt người, dùng để thể hiện các hình ảnh ngoài đời một cách gần đúng trên một bề mặt giấy nhờ vào các quy luật phối cảnh. Hiểu theo cách đơn giản là việc biến những ý tưởng thiết kế hay những bản vẽ kỹ thuật khô khan mà không phải ai cũng có thể hình dung ra được thành hình ảnh trực quan để tất cả mọi người có thể hiểu được ý đồ, thông điệp của người thiết kế một cách dễ dàng nhất.

Vẽ phối cảnh có thể được thực hiện bởi kiến trúc sư hoặc nhà thiết kế kiến trúc, người làm họa viên kiến trúc.

2.2. Mục tiêu của dạy vẽ phối cảnh cho sinh viên ngành Kiến trúc xây dựng là gì?

Biểu diễn các hình chiếu phối cảnh là một trong những kỹ năng cần thiết đầu tiên của người thiết kế vì hình chiếu phối cảnh là loại hình vẽ thể hiện công trình gần giống với thực tế quan sát mà họ sẽ trình bày trên các bản vẽ thiết kế; đồng thời giúp người thiết kế thể hiện được ý tưởng phác thảo nhanh, đúng kỹ thuật. Vẽ tay hay vẽ máy đều cần nắm được lý thuyết, quy luật phối cảnh. Bản vẽ phối cảnh thành công phải làm nổi bật ý đồ của công trình kiến trúc dựa trên việc diễn tả các yếu tố của công trình đó như: hình dáng, bố cục, chất liệu, chi tiết bề mặt, phối cảnh.... Và như vậy, cốt lõi của việc vẽ phối cảnh là thể hiện đối tượng bằng góc nhìn của người vẽ. Việc có thể tái hiện chính xác cách vật thể nhỏ dần đi trong không gian thực sẽ làm cho các bức vẽ trở nên chân thực hơn và giúp thu hút sự chú ý của người xem vào trung tâm của bối cảnh người vẽ đang muốn nhấn tới.

Đường nét thường là thứ giúp ta định hình ra vật thể và khiến người khác **nhận ra** chúng từ cái nhìn đầu tiên. Đường nét thể hiện bằng tay hay bằng máy sẽ mang đến những cảm nhận khác nhau với mỗi người.

Hình 2.1: Phác thảo cả một thành phố bằng bút chì của Kiến trúc sư Tomoyuki Tanaka

Nguồn: Architizer

2.3. Phân tích ưu – nhược điểm của hai cách vẽ phối cảnh: Vẽ tay và vẽ máy

2.3.1. Vẽ phối cảnh bằng tay

Ưu điểm của việc vẽ phối cảnh bằng tay

Vẽ tay là cách gần nhất để tiếp cận ý tưởng ban đầu của người thiết kế, là cách kết nối trực tiếp, đơn giản nhất, nhanh nhất từ đầu óc của người thiết kế đến đôi bàn tay thể hiện trên giấy. Ưu điểm lớn nhất của vẽ tay là đưa đến cho người xem có cảm nhận về tay Bản vẽ phác thảo bằng tay có sức hút đặc biệt, mang đến cảm giác thích thú, giúp người xem nhận thấy được cảm xúc trong từng nét vẽ, cảm nhận được khả năng nghệ thuật của người vẽ.

Những ý tưởng sáng tạo thường đến bất ngờ, học vẽ phối cảnh bằng tay sẽ là con đường ngắn nhất để con người chạm đến trí tưởng tượng phong phú của bản thân mình.

Vẽ tay giúp rèn luyện và nâng cao sức sáng tạo. Bàn tay chính là công cụ cho kiến trúc sư sự tự do vô hạn khi vẽ. Máy tính không thể thực hiện chính xác đường phác thảo bằng chính tay họ vẽ ra. Phác họa bằng tay còn cho phép ghi lại nhanh nhất, dễ dàng nắm bắt những ý tưởng đa dạng của người thiết kế, từ đó chọn ra ý tưởng tốt nhất để phát triển.

Vẽ tay giúp phát triển các kỹ năng phân tích bao

gồm khả năng quan sát và suy nghĩ sao cho hợp lý. Kiến trúc sư cần nghiên cứu kỹ bản chất của từng đối tượng trong một khung cảnh gồm nhiều yếu tố như hình dạng, vật liệu, cây cối... và chúng sẽ tương tác với nhau như thế nào, phân chiếu ánh sáng, bóng tối ra sao – tất cả đều cần kiến trúc sư phải quan sát và phân tích cẩn kẽ.

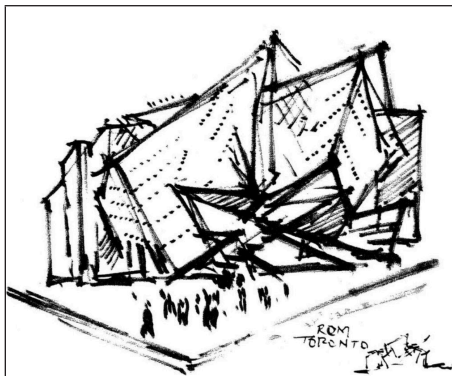
Vẽ tay kích thích trí tưởng tượng và cho phép chúng ta suy xét các ý tưởng. Như việc nghe một bài hát và đọc bài hát ấy, việc nghe làm ta dễ dàng thụ cảm hơn, dễ dàng liên tưởng hơn, tạo ra mối liên hệ với những điều vượt ra ngoài trang giấy.

Vẽ tay giúp nâng cao khả năng nắm bắt tỉ lệ – cực kì quan trọng đối với người thiết kế.

Nhược điểm của vẽ phối cảnh bằng tay:

Vẽ bằng tay có điểm yếu lớn là độ chính xác không cao. Dù vẽ tay vẫn phải tuân theo các quy luật của phép chiếu phối cảnh như vẽ máy, nhưng người vẽ theo bản năng sẽ tự linh hoạt trong các nét vẽ.

Vẽ tay khó chỉnh sửa hoặc vẽ lại; do đó, cần sự tập trung, làm việc cẩn thận.

Hình 2.2: Phác thảo Bảo tàng Hoàng gia Ontario trên khăn ăn (trong lúc ăn tối tại một nhà hàng) dựa trên cảm hứng sáng tạo bất chợt của Kiến trúc sư Daniel Libeskind và công trình thực tế;

Nguồn: Architizer

2.3.2. Vẽ phối cảnh bằng máy

Ưu điểm của việc vẽ phối cảnh bằng máy

Vẽ máy có hiệu suất cao trong việc thể hiện bản vẽ kỹ thuật với số lượng cực kì lớn. Một bản vẽ phối cảnh vẽ tay có thể mất vài tiếng đồng hồ, trong khi thời gian hoàn thành chính bản vẽ đó bằng máy tính thậm chí chỉ là vài phút dựa trên các bản vẽ mặt đứng mặt bằng đã vẽ trên máy.

Vẽ máy mang đến cái nhìn trực quan, sát với thực tế thi công nhất. Vẽ máy đảm bảo độ chính xác về quy luật phối cảnh không bị phụ thuộc vào chủ ý của người thiết kế muốn làm nổi bật những phần thiết

kế tâm đắc và làm bớt đi sự tập trung vào những phần thiết kế khác. Sự phát triển không ngừng của công nghệ giúp con người biểu đạt ý tưởng của mình một cách chân thật và sống động hơn qua các đồ họa không gian 3 chiều. Trong ngành kiến trúc, các phần mềm thiết kế giúp công việc của kiến trúc sư hiệu quả hơn. Cũng là một trong những công cụ đắc lực giúp họ nắm bắt dự án một cách triệt để và toàn diện nhất.

Về máy phối cảnh có thể dễ dàng vận chuyển, gửi và nhận nhanh chóng mà không bị giảm chất lượng hình ảnh.

Vẽ phối cảnh bằng máy có thể linh hoạt góc nhìn, trực quan hơn, dễ dàng phóng to thu nhỏ các chi tiết. Điều này giúp cung cấp khả năng mô phỏng thiết kế thực tế ngay trên ứng dụng, cho phép người thiết kế thực hiện phân tích trực tiếp trên mô hình tham chiếu.

Dễ phân tích kiểm tra hơn so với bản vẽ giấy, có thể phát hiện lỗi và sửa ngay.

Bản vẽ phối cảnh bằng máy có thể lưu trữ và tái sử dụng các bản vẽ bằng CD/USB/ổ cứng di động. Việc quản lý và bảo quản các tập tin cũng như thư viện rất đơn giản không đòi hỏi nhiều nhân lực.

Nhược điểm của vẽ phối cảnh bằng máy

Người vẽ máy thường có thói quen vẽ sơ sài, vì sau này có thể dễ dàng chỉnh sửa lại đường nét. Vẽ theo cách này không giúp nâng cao kỹ năng của người vẽ.

Đối với vẽ máy, đường nét thường giống nhau hoặc đồng nhất. Do vậy, bản vẽ máy không mang đến nét cá tính riêng của người vẽ.

2.4. Dạy sinh viên vẽ phối cảnh bằng tay hay bằng máy?

Là một kiến trúc sư đứng đầu một công ty hay văn phòng kiến trúc, việc vẽ máy có thể ít quan trọng hoặc không cần thiết vì lúc đó, việc của họ chỉ là đưa ra ý tưởng bằng phác họa tay, thể hiện trên máy là việc của các nhân viên khác. Là một kiến trúc sư trẻ, tất nhiên phải biết vẽ máy để triển khai công việc nhanh chóng và hiệu quả nhất, nhưng trước khi triển khai lên máy, vẽ tay sẽ giúp bạn tìm ra ý tưởng thiết kế. Vì vậy, kỹ năng vẽ phối cảnh bằng tay hay máy đều cần thiết và câu trả lời là dạy vẽ phối cảnh cho sinh viên ngành kiến trúc, xây dựng cả vẽ bằng tay và vẽ máy.

Đối với các bạn sinh viên, vẽ tay phối cảnh là việc tuyệt đối không thể xem nhẹ. Với sinh viên ngành xây dựng, hoặc thiết kế đồ họa, vẽ đẹp là một ưu thế giúp sinh viên tiếp cận lĩnh vực chuyên ngành xây dựng hay thiết kế đồ họa nhanh hơn. Mặc dù, vẽ tay

phối cảnh không là bắt buộc với sinh viên của các ngành này. Tùy từng chuyên ngành sẽ yêu cầu các mức độ khả năng vẽ tay khác nhau. Đừng ngại vấn đề sinh viên không có năng khiếu vẽ thì làm sao để dạy họ vẽ phối cảnh bằng tay. Trong quá trình học tập, năng khiếu vẽ của sinh viên chỉ là một lợi thế, nỗ lực cá nhân, sự cố gắng, trau dồi và tập luyện của họ mới là phần quyết định. Năng khiếu vẽ chỉ có thể giúp sinh viên đi nhanh hơn mà thôi. Để nâng cao kỹ năng hội họa nói chung và vẽ tay nói riêng, đơn giản là tập vẽ và tự trau dồi mỗi ngày. Sinh viên ngành kiến trúc, xây dựng cần bỏ ra vài giờ mỗi tuần để luyện tập kỹ năng vẽ. Khi kỹ năng khá lên, khả năng thiết kế của sinh viên cũng sẽ tăng lên.

3. Kết luận

Trong thời đại phát triển của máy tính, có thể nhận thấy nghệ thuật vẽ tay đang dần mai một. Bản vẽ phối cảnh vẽ bằng tay không chỉ đơn giản là cách để hình ảnh hóa các bản vẽ kỹ thuật khiến chúng thật hơn. Người kiến trúc sư giỏi phải có hiểu biết tổng hoà, phải xuất phát từ tư duy kiến trúc bám sát thực tế; khả năng phân tích không gian; khả năng dựng hình phối cảnh; cảm quan bố cục, đường nét, hòa sắc; am hiểu về vật liệu, ánh sáng... Bản vẽ phối cảnh bằng tay không thể vẽ một cách tùy hứng, và phóng khoáng như vẽ mỹ thuật, hội họa được mà cần phải có những nét vẽ chính xác và đúng luật xa gần nhưng chân thực, sống động. Ở một góc độ nào đó, quan điểm kiến trúc là một ngành khoa học rất chú trọng trong thể hiện, nên vẽ tay bản vẽ phối cảnh trước tiên là phải vẽ đúng. Cái duyên của bản vẽ bằng tay thể hiện từ nét dài không thẳng tắp mà hơi run rẩy một chút đến nét tháu ngắn khá phóng tay và thẳng.... Sự thụ cảm của người xem có sự kết nối truyền cảm từ con người tới con người sẽ dễ dàng hơn, thấu hiểu hơn. Và đó chính là mục đích cuối cùng mà các bản vẽ phối cảnh hướng tới.

Tài liệu tham khảo

1. Phạm Huy Hùng, *Để vẽ tốt hình họa cơ bản*, Tạp chí thông tin mỹ thuật số 9-10
2. Lorraine Farrelly, *Drawing for Urban Design, Year 2011. Edition 1. Number of Pages 192. Publisher Laurence King.*
3. Mark Kirstler, *Bạn có thể vẽ trong 30 ngày*, Dịch giả: La Nostalgie des. Ebook
4. Raphael Lacoste, *Imagine FX*. Dịch: Lê Lin Nguồn: Creativeblog
5. *The drawing website* (<http://www.the drawing website.com>)
6. *ThoghtCo.* (<http://www.Thoghtco.com/drawing skill needed for graphic designner- 1697515>)